Přizpůsobení věcných práv

Lucembursko

1 Jaká věcná práva by podle práva tohoto členského státu mohla vyplynout z dědictví?

V lucemburském právu neexistují zvláštní dědická věcná práva, která mohou, ve smyslu otázky, „*vyplynout*“ z dědictví. Naopak existují věcná práva, která mohou být předmětem dědictví nebo, jinak řečeno, mohou *přecházet mortis causa* (v důsledku smrti).

Jedná se o tato věcná práva: vlastnictví ve smyslu článku 544 a následujících občanského zákoníku (*Code civil*) a věcná břemena nebo pozemkové služebnosti ve smyslu článku 637 a následujících téhož zákoníku.

Vlastnictví tak, jak je definováno článkem 544 občanského zákoníku, je právem užívat věc a nakládat s ní za předpokladu, že nedochází k užívání zakázanému zákony nebo jinými předpisy nebo že se jím nezpůsobuje narušení, která přesahuje běžné nevýhody sousedství tím, že se porušuje rovnováha mezi rovnocennými právy. Podle článku 546 občanského zákoníku zakládá vlastnictví movité či nemovité věci právo na všechno, co věc vyprodukuje, a na to, co je s ní dodatečně spojeno buď přirozeně, nebo uměle (právo na přírůstek). Podle článku 711 občanského zákoníku se vlastnictví věcí může nabývat a přecházet dědictvím.

Pokud jde o **věcná břemena**, definuje je článek 637 občanského zákoníku jako břemeno uvalené na věc za účelem užívání a prospěchu z věci, jež náleží jinému vlastníkovi. Podle článku 639 občanského zákoníku věcné břemeno může vzniknout z přirozených místních poměrů (viz článek 640 a následující občanského zákoníku), z povinnosti uložené zákonem (srov. článek 649 občanského zákoníku), nebo na základě smlouvy mezi vlastníky (viz článek 686 a následující občanského zákoníku).

Co se týče poslední kategorie věcného břemene, mohou vlastníci v zásadě zřídit věcné břemeno u svých věcí nebo ve prospěch svých věcí, jak se jim zlíbí, avšak za předpokladu, že zřízená věcná břemena nejsou uložena ani osobě, ani ve prospěch osoby, ale jen k pozemku nebo ve prospěch pozemku, a za předpokladu, že tato věcná břemena nejsou v rozporu s veřejným pořádkem (čl. 686 pododstavec 1 občanského zákoníku). Podle těchto pravidel se věcná břemena zřizují buď za účelem užívání budov, nebo za účelem užívání pozemků (čl. 687 pododstavec 1), jsou nepřetržitá (trvalé užívání, aniž by existovala potřeba reálného působení člověka, například vodovody, kanalizace, vyhlídky atd.) nebo jsou přetržitá (potřeba reálného působení člověka k jejich vykonávání, například právo cesty, právo na čerpání atd., viz čl. 688 pododstavec 1 občanského zákoníku).

Je třeba ještě poznamenat, že věcná břemena jsou zjevná – zjevná se projevují vnějšími strukturami – nebo nezjevná, která nemají vnější znaky své existence (čl. 691 pododstavec 1 občanského zákoníku). Nepřetržitá a zjevná věcná břemena se nabývají na základě právního titulu nebo třicetiletou držbou (článek 690 občanského zákoníku), přetržitá nezjevná věcná břemena nebo přetržitá zjevná i nezjevná věcná břemena se mohou zřídit jen na základě právních titulů (čl. 691 pododstavec 1 občanského zákoníku). Věcné břemeno zaniká, pokud jsou panující pozemek a služebný pozemek spojeny do stejného vlastnictví (článek 705 občanského zákoníku).

Pro úplnost je třeba nastínit následující věcná práva, jejichž zvláštní pravidla se uplatní v případě smrti osoby, která z nich měla prospěch za svého života.

Podle článku 617 občanského zákoníku **požívací právo** zaniká zejména přirozenou smrtí požívatele a konsolidací nebo spojením postavení požívatele a vlastníka u téže osoby. Druhá varianta se, mimo jiné, vztahuje na případ, kdy požívatel získá *mortis causa* vlastnictví majetku, na kterém vázlo jeho požívací právo. Obsah požívacího práva je definován v článku 578 a následujících občanského zákoníku jako právo využívat věci, jejichž vlastnictví má jiná osoba, jako sám vlastník, ale je povinen zachovat jejich podstatu. Užívací právo může být zřízeno zákonem nebo lidskou vůlí, a to neomezeně, na určitou dobu nebo podmínečně, přičemž se může vztahovat na kterýkoliv druh movitých a nemovitých věcí.

Konečně věcná **práva**, a to **užívací právo a právo k bytu**, definovaná v článku 625 a následujících občanského zákoníku zanikají stejným způsobem jako požívací právo.

2 Jsou tato věcná práva zapsána v rejstříku práv k nemovitému či movitému majetku a, pokud ano, je tento zápis povinný? Do kterého rejstříku (kterých rejstříků) se zapisují a jaké jsou požadavky a postup v souvislosti s tímto zápisem?

Ve velkovévodství existuje takovýto „rejstřík nemovitého majetku“, totiž úřady pro evidenci dispozic s nemovitostmi (*bureaux de la conservation des hypothèques*), kam jsou zapisovány podle ustanovení článku 1 pozměněného zákona o zápise věcných práv k nemovitostem ze dne 25. září 1905 všechny úkony *mezi živými*, bez úplaty nebo za úplatu, jež převádějí věcná práva k nemovitostem jiná, než jsou zástavní práva a hypotéky. Zmíněný zápis těchto úkonů je povinný v tom smyslu, že činí dotyčná práva účinná vůči třetím osobám, viz článek 11 výše uvedeného zákona. Podle lucemburské judikatury termín věcná práva k nemovitostem, který je použit v článku 1 zákona, zahrnuje rovněž věcná břemena (Obvodní soud (*Tribunal d'arrondissement*) v Diekirchu, 17. února 1937).

Je rovněž třeba poznamenat, že k zápisu jsou přijímána pouze soudní rozhodnutí, veřejné listiny a správní listiny.

V případě *dědictví* se přechod věcných práv uvedených v bodě 1), jež mohou být součástí pozůstalosti, provádí podle ustanovení občanského zákoníku. Přesněji podle jeho čl. 724 pododstavce 1 a 2 veškerý majetek zemřelého přechází na jeho zákonné dědici jednoduše v důsledku zahájení dědického řízení. Tito dědicové mohou od okamžiku úmrtí vykonávat práva a úkony zůstavitele.

V případě stanoveném článkem 1004 občanského zákoníku, který se týká univerzálního dědice ze závěti – to jest osoby, které zůstavitel dává prostřednictvím závěti veškerý majetek, který zanechává při úmrtí (srov. článek 1003 občanského zákoníku) – musí požádat dědice, kterému je vyhrazena část pozůstalosti zákonem, o vydání majetku zahrnutého do závěti. Podle článku 1005 občanského zákoníku bude univerzální dědic ze závěti užívat majetek zahrnutý do závěti ode dne úmrtí, pokud žaloba o vydání byla učiněna do roka od této doby; není-li tomu tak, začne jej užívat až ode dne, kdy byla žaloba podána k soudu, nebo ode dne, kdy byl majetek dobrovolně vydán. Pokud při úmrtí zůstavitele, neexistují dědicové, jimž by byla část jeho majetku vyhrazena zákonem, univerzální dědic se jej ujme podle zákona při úmrtí zůstavitele, aniž by musel žádat o jeho vydání (článek 1006 občanského soudu).

Konečně v případě stanoveném článkem 1006 občanského zákoníku, pokud je závěť vlastnoručně psaná nebo zapečetěná, je univerzální dědic povinen nechat se uvést v držbu usnesením předsedy soudu prvního stupně (*tribunal de première instance*), v jehož obvodu bylo dědické řízení zahájeno.

Pokud v pozůstalosti je jedna nebo několik nemovitostí, je nutný zápis přechodu vlastnictví z důvodu úmrtí, který bude proveden na základě prohlášení o dědictví, jež musí dědicové předložit správnímu úřadu registratury a majetkové správy (*administration de l'enregistrement et des domaines*), jenž z něj poskytne výpis úřadu katastru nemovitostí a topografie (*administration du cadastre et de la topographie*) (viz článek 10 na konci textu pozměněného zákona ze dne 25. července 2002 o reorganizaci úřadu katastru nemovitostí a topografie).

3 Jaké účinky jsou spojeny se zápisem věcných práv?

Viz odpověď na předchozí otázku.

4 Jsou zavedena zvláštní pravidla a postupy pro přizpůsobení věcného práva, na něž má určitá osoba nárok podle práva rozhodného pro dědění, v případě, že právo členského státu, v němž se tohoto práva dovolává, toto věcné právo nezná?

Ano. Jedná se o ustanovení zákona ze dne 14. června 2015 o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 650/2012 ze dne 4. července 2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení, jímž se mění a) pozměněný zákon ze dne 25. září 1905 o zápisu věcných práv k nemovitostem a b) nový občanský soudní řád.

Tento zákon stanoví ve svém článku 1 toto: „Na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 650/2012 ze dne 4. července 2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení, jsou notáři jmenovaní velkovévodskou vyhláškou příslušní k přizpůsobení věcných práv k nemovitostem stanovenému v článku 31 tohoto nařízení.

Přizpůsobení uvedené v odstavci 1 je provedeno nejpozději ve chvíli, kdy nemovitost, jíž se týká věcné právo stanovené v článku 31 nařízení Rady (EU) č. 650/2012 ze dne 4. Července 2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení, je předmětem převodu mezi živými bez úplaty nebo za úplatu“.

Navíc uvedený zákon mění čl. 1 podstavec 2 pozměněného zákona ze dne 25. září 1905 o zápise věcných práv k nemovitostem tak, že přidává notářské listiny o přizpůsobení zahraničních věcných práv k nemovitostem k tam specifikovaným listinám převádějícím věcná práva k nemovitostem, jež musí být zapsána u správního úřadu registratury a majetkové správy, v jehož obvodu se majetek nachází.

Poslední aktualizace: 03/11/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.